

Konserviranje in restavriranje poslikanega izveska na železni pločevini iz Narodnega muzeja Slovenije: problematika estetske prezentacije

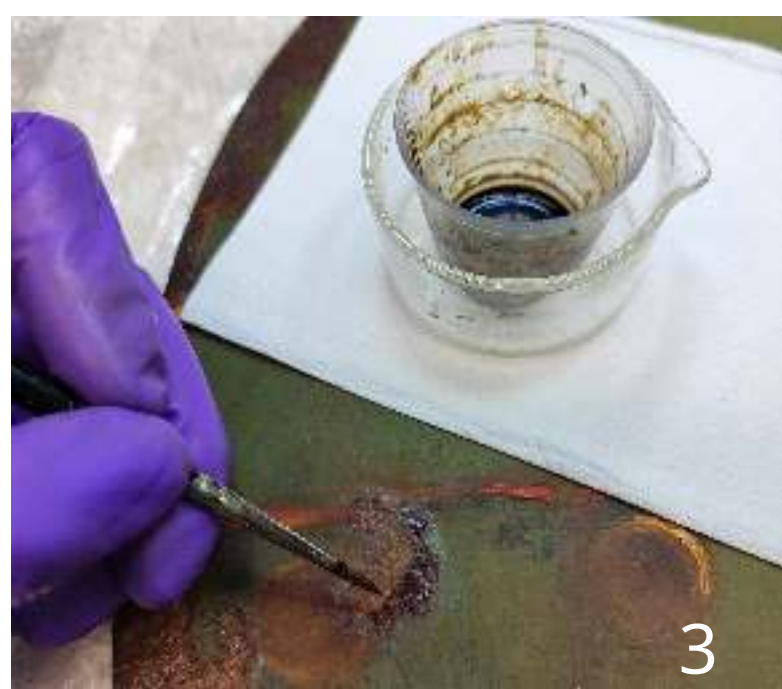
Avtorica: Zala Uršič, NMS. Delo je nastalo na UL ALUO, Oddelek za restavratorstvo

Mentorici: prof. mag. Lucija Močnik Ramovš, UL ALUO in mag. Nataša Nemeček, NMS

Leto izvedbe: 2024

Na izvesku na železni pločevini (1, 2) iz Narodnega muzeja Slovenije so bili v okviru magistrske naloge izvedeni obsežni konservatorsko-restavratorski postopki. Ovalni izvesek je na obeh straneh poslikan v oljni tehniki. Nekonvencionalna tehnologija izdelave in stopnja poškodovanosti sta narekovali prilagajanje metodologij ter iskanje kompromisov, še posebej pri določanju prezentirane strani in uporabljenih materialov za retušo. Naš cilj je bil izvesku povrniti estetsko vrednost, ki omogoča muzejsko predstavitev in upošteva stopnjo ohranjenosti.

Pri obravnavi izpostavljenih delov železnega nosilca smo sledili ustaljeni praksi muzejskega konserviranja železa, med katere sodi nanos tanina (3). Temu bi se v prihodnosti izognili, saj tanin ustvari premočen kontrast s slikovno plastjo in zagotavlja le sekundarno zaščitno plast. Primarno zaščito kovine smo vzpostavili z raztopino *Paraloida B 72* (4). Obe strani izveska smo v celoti premazali z zaščitnim premazom z visoko vsebnostjo voska, ki je izboljšal nasičenost barvne plasti ter ima primerne optične lastnosti.

Sprva smo načrtovali izvedbo estetske prezentacije na bolj ohranjeni sprednji strani. Digitalne simulacije retuše so nam pomagale ovrednotiti vpliv poškodb na dojetje portreta (5, 6).

Velik del slikovne plasti je manjkal na kritičnem delu – obrazu portretiranca, zato smo opustili načrt estetske prezentacije sprednje strani in se odločili za zadnjo stran, kjer so bile vrzeli obsežnejše, ampak manj vpadljive.

Za nivojsko dopolnitev smo uporabili pigmentirane voščene kite, kompatibilne z nosilcem. Nanašali in teksturirali smo jih z grelno lopatico (7) ter zasitili z izolativnim premazom.

1

2

Retušo smo izvedli z retuširnimi barvami *Gamblin*. Vrzeli smo barvno dopolnili z barvnimi črticami in pikicami ter se prilagajali površini originalne barvne plasti (8, 9, 10). Barve smo redčili s topilom z dodatkom smolnega medija in tako izenačili sijaj barv z izvirnikom ter se izognili nanosu dodatne plasti laka.

8

9

10

Problematična je bila zelo poškodovana spodnja desna stran izveska, saj tu ostankov barvne plasti skorajda ni bilo. Retušo smo omejili na območje, kjer je barvna plast še dovolj ohranjena, da omogoča povezavo med vrzelmi. Tako je zadnja stran konservirana do stopnje, ki omogoča razstavljanje in tudi možnost nadgradnje (11, 12).

11

12